

Conferentie Noord-Holland

3 oktober 2026

Vergaderverslag – Conferentie Onafhankelijk Politiek Noord-Holland

Aanwezigen: Dagvoorzitter (Jerry Helmers), wethouder Castricum (Roel Beems), plaatsvervangend griffier Provinciale Staten Noord-Holland (Brecht van Maurik), columnist/auteur (Lale Gül), Tweede Kamerlid Staten Generaal (Mona Keijzer), organisator slotwoord (Jan Sikking), diverse gemeenteraadsleden en bestuurders uit Noord-Holland

1. Openingswoord – Lokale politiek en provinciale invloed

De wethouder Roel Beems benadrukte dat onafhankelijke lokale partijen gezamenlijk een doorslaggevende stem kunnen vormen in de Eerste Kamer, waar sommige voorstellen op één stem hangen. Als concrete tip gaf hij mee: zoek zoveel mogelijk mensen persoonlijk op, luister naar wat er speelt en vertaal dat in een herkenbaar programma. Hij wees op het belang van structurele aanwezigheid bij de samenleving, ook buiten verkiezingstijd.

2. Presentatie Provinciale Staten Noord-Holland

Brecht van Maurik, plaatsvervangend griffier, gaf een uiteenzetting over de provincie en de aankomende verkiezingen.

Actuele provinciale thema's (2025–2026):

- Natuurherstel, landbouw en stikstof
- Energiecongestie, windmolens en datacenters
- Woningbouw en klimaatverandering
- Ruimtegebrek: bij realisatie van alle belangen is het tekort aan ruimte circa 27 procent

Financiën 2025: De grootste uitgaven gingen naar onderhoud van wegen, bruggen, vaarwegen en openbaar vervoer, en naar natuur en landelijk gebied. Inkomsten komen uit het provinciefonds en de opcenten motorrijtuigenbelasting.

Verschil provincie vs. gemeente:

- Provincie: kaderstellend, ruimtelijke ordening, gemeentegrens overstijgend, lange termijn
- Gemeente: uitvoerend, sociaal domein, directer contact met inwoners
- Beide kennen een dualistisch stelsel en een collegiaal bestuur

Rol van de Griffie:

- Professionele ondersteuning en advisering van statenleden
- Schakelrol tussen Staten en ambtelijke organisatie
- Organisatie van vergaderingen (vaste vergaderdag: maandag; uitloopavond: donderdag)
- Tijdsbesteding statenlid: gemiddeld 20–23 uur per week (12-15 uur red.)

Politieke instrumenten: moties, amendementen, schriftelijke en technische vragen, initiatiefvoorstellen, en het twee-minuten-debat (instrument om B-stukken alsnog in PS te bespreken met bijbehorende motie).

Verkiezingskalender Provinciale Staten 2027:

- 21 december 2026: deadline partijregistratie
- 1 februari 2027: deadline kandidaatstelling

- 5 februari 2027: lijstnummering bekend
- 17 maart 2027: verkiezingsdag
- 25 maart 2027: definitieve uitslag (paasweekend)
- 26 maart 2027 (Goede Vrijdag): inleveren formulieren installatie
- 30 maart 2027: afscheid huidige statenleden
- 31 maart 2027: installatie nieuwe Staten
- 24 mei 2027: verkiezingen Eerste Kamer (door provinciale staten gekozen)

Voorlichtingscampagne: Vanaf eind januari/februari 2027 billboards en online campagne; aftrap rond 1 februari met elevator pitches van lijsttrekkers. Een stemhulp (kieswijzer) wordt ontwikkeld met een externe partij; input via een stellingenbijeenkomst met alle deelnemende partijen. Centraal Stembureau voor procedurele zaken: gemeente Haarlem. Aanbevolen website voor statenleden: *staten.nl*.

Vraag uit de zaal – contact provincie en gemeenten: Er werd gesignaleerd dat gemeenteraadsleden nauwelijks contact hebben met statenleden. De Griffie organiseert bijeenkomsten (gepland op 16/17 of 17/18 november) voor Noord-Holland Noord en Noord-Holland Zuid om die verbinding te versterken.

Kenmerk van een goed statenlid: De griffier stelde dat een statenlid geen "superambtenaar" is; de rol is volks vertegenwoordigend en kaderstellend, niet ambtelijk-uitvoerend.

3. Lezing over femicide en vrouwenrechten

Lale Gül, columniste (Telegraaf, Nieuws van de Dag/SBS6) en auteur, las een hoofdstuk voor uit haar aankomende boek (*verschijnt 17 november*), geschreven samen met Johan Derksen, getiteld "*De Vrouwenzaak*".

Kernpunten uit de lezing en discussie:

- Femicide treft zowel Nederlandse vrouwen (vaak door partner/ex-partner) als vrouwen met een niet-westerse migratieachtergrond (vaak eerwraak).
- Knelpunten in de praktijk: aangiftes worden onvoldoende opgepakt (10.000 ernstige zaken niet opgepakt in 2024), opvangplekken zitten vol, veiligheid in blijf-van-mijn-lijfhuizen is niet altijd gewaarborgd.
- Vrouwen die uit gesloten familieculturen stappen, lopen het risico hun gehele sociale netwerk te verliezen; de samenleving vangt hen onvoldoende op.
- Er werd een pleidooi gehouden voor een anonieme "vrouwentelefoon" naar analogie van de kindertelefoon; een raadslid van gemeente Dijk en Waard meldde dat femicide al in de gemeenteraad is besproken en dat er een motie is aangenomen.

Tips voor lokale politici:

- Aangifteproces verbeteren en serieus nemen
- Opvangcapaciteit uitbreiden
- Veiligheid in opvanglocaties garanderen
- Signalen eerder herkennen en organisaties beter laten samenwerken
- Aandacht blijven vragen via moties en publiek debat

4. Politieke achtergrond en toekomstvisie over Noord-Holland

Mona Keijzer schetste haar loopbaan: gemeenteraadslid sinds 1994, wethouder, nationaal politicus, 32 jaar CDA-lid en daarna overstap naar BBB. Die overstap volgde op een meningsverschil over een eerder gemaakte afspraak rondom haar opvolgingspositie. Ze typeert zichzelf als "een politiek dier."

Rol en taken van provinciale staten

Provincies hebben beperkte, wettelijk voorgeschreven taken: ruimtelijke ordening, wegen, natuur, beschermde diersoorten, toezicht op volkshuisvesting en statushouders, en energie via omgevingsplannen. De provinciale staten kiezen de Eerste Kamer en hebben daarmee directe invloed op wetten en begrotingen – iets wat volgens de spreker vaak wordt onderschat bij kiezers.

Conservatief gedachtegoed

Conservatisme werd onderscheiden van liberalisme en sociaaldemocratie: het individu staat centraal, maar altijd in relatie tot gezin, gemeenschap en ondernemers. De overheid dient zich niet met alles te bemoeien; sterke gemeenschappen en ondernemers zijn de oplossing, niet een groeiende overheid.

Migratie en woningmarkt

Er werd gepleit voor een strikt buitenland aanvraag systeem voor asiel. Het huidige systeem werd als sociaal onverantwoord omschreven vanwege verdrinkingen en mensensmokkel. Als voorbeeld van de woningdruk werd aangehaald dat een appartement in Edam met twee slaapkamers te koop stond voor 550.000 euro, en dat iemands zoon een wachtlijstpositie van circa 3.000 had voor een huurwoning in Amsterdam.

Media en politieke bejegening

Er werd opgemerkt dat rechtse politici in talkshows kritischer worden bejegend dan linkse. Als concreet voorbeeld werd een televisieoptredens bij Jeroen Pauw aangehaald, evenals de wijze waarop Eva Jinek Jacinda Ardern interviewde.

Energiebeleid en regeldruk

Uit eigen ervaring als minister werd toegelicht hoe Europese en provinciale regels de isolatie van spouwmuren frustreerden (verplicht ecologisch onderzoek à circa 5.000 euro per woning vanwege mogelijke vleermuizen). Dit werd opgelost in samenwerking met BBB-gedeputeerden. Meer in het algemeen werd gepleit voor minder regels, minder ambtenaren en lagere belastingen.

Weerbaarheid voor politici

Op de vraag hoe men mentale weerbaarheid opbouwt, werd geadviseerd: zorg voor rugdekking via familie en gemeenschap, verdiep je inhoudelijk in dossiers, verzamel gelijkgestemden om je heen, en weet dat je niet elk debat hoeft aan te gaan. Ook mag men een camera weigeren als men niet weet waarover men bevraagd wordt.

5. Slotwoord (Jan Sikking) OP-NH

Jan Sikking bedankte alle sprekers en aanwezigen voor hun komst. Hij lichtte toe dat circa 36% van de lokale stemmen niet wordt gehoord in provincie en waterschap. OPNH gaat meedoen aan provinciale statenverkiezingen en waterschappen. OPNH heeft geen partijprogramma maar functioneert als platform; lokale standpunten blijven bij de gemeenten. Er zijn circa 16 gemeenten vertegenwoordigd.

Overige aantekeningen

- De vraag of kandidaten op twee kieslijsten (*provincie en waterschap*) mogen staan werd niet beantwoord; dit wordt nader uitgezocht.
- De opkomst bij de vorige provinciale statenverkiezingen in Noord-Holland bedroeg 58%, aldus de gespreksleider